

Biuletyn Informacyjny 5(21)/2010

15 sierpnia – dzień urodzin Dyrektora mgr. inż. Jerzego Tomczaka

...”z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin składam Panu najgorętsze życzenia powodzenia w pracy, w domu i w ogrodzie. Dużo zdrowia i umiejętności zachowania spokoju nawet w bardzo trudnych sytuacjach.” – tymi słowami Dyrektor Professor Stanisław Słomkowski dał wyraz naszej wdzięczności za prawie czterdzieści lat pracy Jubilatowi.

Mgr J. Tomczak uczestniczył w procesie organizowania Centrum. Niemal całe Jego zawodowe życie toczyło się w kwartale ulic: Tylnej – Bocznej (Sienkiewicza) – 8-go Marca (Tymienieckiego) i to od świtu do późnych godzin popołudniowych (niejednokrotnie także nocnych). Śmiało można powiedzieć, że we wszystkich działaniach pionu naukowego Jubilat miał i ma swoją molekularną cząstkę. Niecodzienna umiejętność załatwiania spraw trudnych, co więcej, rozwiązywania spraw nierozwiązywalnych dodaje swoistego uroku sprawowanej blisko ćwierć wieku funkcji Zastępcy Dyrektora.

Jubileuszowym akcentem było, 16 sierpnia 2010, spotkanie pracowników pionu administracyjnego i technicznego a także medycznego z Jubilatami. Życzenia, „sto lat” a capella, rozmowy wspomnieniowe i „przeгляд spraw aktualnych” przy białym, o delikatnym smaku, prostokątnym makrotorcie uświetniły przyłączenie kolejnego VIPA do grona Seniorów.

Wkrótce za Nim przybędą Inni.

Barbara Borecka

18th International Conference on Phosphorus Chemistry

Wielkim wyróżnieniem dla polskiego środowiska chemików było przyznanie Polsce organizacji kolejnej Międzynarodowej Konferencji Chemii Fosforu (ICPC2010). Zadanie to powierzono Koleżankom i Kolegom z Politechniki Wrocławskiej, co należy uważać za szczególne uznanie dla Wrocławskiej Szkoły Chemii. Trudu przewodniczenia Komitetowi Organizacyjnemu podjął się prof. Paweł Kafarski.

Sesje konferencji dotyczyły 10 głównych obszarów, takich jak: *Advanced Methods for the Synthesis of Organophosphorus Compounds, Phosphorus Based Catalysts in Organic Synthesis, Biologically Active Compounds, Supramolecular Chemistry, Bioorganic Chemistry and Diagnostics, Green Side of Phosphorus Chemistry, Spectroscopic and Theoretical Phosphorus Chemistry, Inorganic, Bioinorganic and Coordination Phosphorus Chemistry, Analytical Phosphorus Chemistry, Industrially Relevant Phosphorus Compounds* oraz *Phosphorus in Material Science and Nanotechnology*.

W programie naukowym znalazła się także sekcja nazwana „*Biophosphates*” dedykowana profesorowi Wojciechowi J. Stecowi z okazji Jego 70 Urodzin. Całodniowy program naukowy wypełniły wykłady, które wygłosili: dr Serge L. Beaucage (FDA, Bethesda), prof. G. Michael Blackburn (The University of Sheffield), prof. Karol S. Bruzik (University of Illinois, Chicago), prof. Marvin H. Caruthers (University of Colorado, Boulder), prof. Edward Darzynkiewicz (Uniwersytet Warszawski), prof. Włodzimierz Krzyżosiak (Instytut Chemii Bioorganicznej PAN, Poznań), prof. Charles McKenna (University of Southern California, Los Angeles), prof. Mitsuo Sekine (Tokyo Institute of Technology, Yokohama), prof. Jonathan P. Waltho (Sheffield University) oraz dr Gerald Zon (Applied Biosystem, Foster City).

Gospodarze mocno przesadzili z zamówioną pogodą, ponieważ konferencji towarzyszyły ogromne upały i tylko klimatyzowane sale wykładowe umożliwiały uczestnikom przetrwanie. Przerwy pomiędzy wykładami, jeśli tylko były spędzane poza salami wykładowymi, zamieniały się w „szkołę przetrwania”, a woda mineralna była najbardziej pożądanym dobrem wyższego rzędu.

Z terminem Konferencji zbiegło się wydanie specjalnego tematycznego zeszytu „*Biophosphates*” czasopisma *New Journal of Chemistry*, wydawanego przez Royal Society of Chemistry i CNRS. Na zaproszenie Gościennych Edytorów (w osobach prof. Barbary Nawrot i prof. Jean-Pierrę Majorala), 26 autorów (z kilkunastu krajów) pracujących w obszarze szeroko pojętych biosfosforanów zadedykowało swoje prace oryginalne i przeglądy prof. Stecowi. Należy podkreślić, że artykuł wstępny wyszedł spod pióra prof. Fritza Ecksteina (MPI, Getynga), który jest wielkim autorytetem w chemii tiosfosforanowych analogów nukleotydów.

Dr Marie Cote, Edytor czasopisma *New Journal of Chemistry* wręcza Jubilatowi specjalne wydanie (Maj 2010), zatytułowane „*Biophosphates*”

Piotr Guga

ISPO-10: 7th International Workshop on Silicon-based Polymers

W dniach 27-30 czerwca 2010 odbyła się konferencja „*ISPO-10: 7th International Workshop on Silicon-based Polymers*”. Jak wskazuje jej nazwa jest to międzynarodowa konferencja poświęcona tematyce polimerów, w skład których wchodzi atomy krzemu. Konferencja organizowana jest co drugi rok, za każdym razem w innym zakątku świata: Ishikawa (Japonia), Canterbury (Wielka Brytania), Troy (USA), Honolulu (USA), Montpellier (Francja), Pusan (Korea). Zaszczyc organizacji tej konferencji w 2010 r. przypadł naszemu miastu, zapewne po części w uznaniu dokonania zespołów śp. prof. Lasockiego z Politechniki Łódzkiej oraz nadal aktywnego prof. Chojnowskiego z CBMiM PAN, dzięki którym Łódź stanowi od lat jeden z ważniejszych ośrodków badań nad polimerami krzemorganicznymi na świecie. Organizatorem konferencji był prof. Włodzimierz Stańczyk i zgromadzona wokół niego grupa 8 pracowników Zakładu Inżynierii Materiałów Polymerowych CBMiM.

W konferencji uczestniczyło łącznie 98 naukowców z 13 krajów świata, wśród nich najwybitniejsi obecnie profesorowie pracujący w dziedzinie polimerów krzemorganicznych: Alan Bassindale (UK), Mike Brook (Kanada), Bhanu P. S. Chauhan (USA), Yusuke Kawakami (Japonia), Ian Manners (UK), Elke Fritz-Langhals (Niemcy), Francois Ganachaud (Francja), Bogdan Marciniak (Polska), Aziz Muzafarov (Rosja) oraz Chang-Sik Ha (Korea Płd), którzy wygłosili 35-cio minutowe wykłady „na zaproszenie”. Oprócz tego ogłoszono 16 wykładów i zaprezentowano 39 plakatów. Wystąpienia podejmowały zarówno zagadnienia akademickie takie jak: mechanizmy prowadzące do powstawania silseskwioksanów i innych układów klatkowo-rozgałęzionych, syntezy układów hybrydowych organiczno-nieorganicznych, nowe systemy katalityczne; jak i tematy praktyczne, m.in.: różnego rodzaju nanokompozyty, hydrożele i elastomery, zastosowania elektrooptyczne, medyczne oraz systemy powierzchniowo-czynne, co w mojej opinii dość dobrze odzwierciedliło aktualne trendy w badaniach polimerów krzemorganicznych.

Słuchacze wykładu (na pierwszym planie prof. Brook, jeden z aktywniejszych uczestników dyskusji)

Dyskusja w trakcie wykładów (od lewej do prawej stoją: Muzafarov, Brook, Saint-Jalmes, siedzi Bassindale)

Sesja posterowa

Konferencja odbywała się w murach niedawno oddanego do użytku i jedyne czterogwiazdkowe w Łodzi hotelu „Andels”. Hotel ten, dzięki ciekawej, postindustrialnej architekturze, miłej atmosferze i atrakcyjnemu położeniu na terenie „Centrum Manufaktura” okazał się być, prawdopodobnie najlepszym miejscem na organizację międzynarodowej konferencji naukowej w naszym mieście.

Zdjęcie grupowe uczestników na schodach hotelu Andels

Tomasz Ganicz.

17th International Symposium on Homogeneous Catalysis

W dniach 4-9 lipca 2010 w Poznaniu odbyło się międzynarodowe sympozjum dotyczące katalizy homogenicznej „17th International Symposium on Homogeneous Catalysis” (ISHC-17). Sympozja są organizowane co dwa lata począwszy od 1978 roku. Pierwsze spotkanie odbyło się w Corpus Christi (USA). Ostatnio chemicy spotykali się we Florencji, Sun City i Monachium. Patronat nad poznańskim sympozjum objęła Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Prezes Polskiej Akademii Nauk.

Nasze Centrum reprezentowało troje doktorantów: mgr inż. Sylwia Kaczmarczyk (ZCHH), mgr Anna Szelağ oraz mgr inż. Piotr Pospiech (ZIMP). Liczba uczestników przekroczyła 370 osób z 30 różnych krajów świata. Podczas 5 dni konferencji odbyły się wykłady światowej sławy uczonych: prof. D.J. Cole-Hamiltona, prof. W. Leitnera, prof. K. Matyjaszewskiego, prof. K. Nozaki, prof. R.H. Grubbsa, laureata Nagrody Nobla w 2005 r., oraz 47 wykładów plenarnych i komunikatów.

Z badaniami innych naukowców można było zapoznać się również podczas dwóch sesji posterowych (260 plakatów). Nasi doktoranci godnie reprezentowali Centrum przedstawiając własne wyniki badań wchodzące w zakres ich przyszłych prac doktorskich. Prezentowana tematyka cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno wśród polskich jak i zagranicznych uczonych.

Prof. K. Matyjaszewski i mgr A. Szelağ

Oprócz napiętego planu naukowego organizatorzy zadbałi o stronę integracyjną, czego przykładem był koncert septetu Wiesława Prządki oraz wycieczka po Poznaniu i okolicach zakończona ogniskiem nad jeziorem Malta. Konferencja była udokumentowana przez profesjonalne biuro filmowe oraz wykwalifikowanego fotografa. Materiały filmowe ukazały się na antenie Regionalnej Telewizji Poznań.

Główny organizator, prof. Bogdan Marciniak, podsumowując sympozjum zaskoczył wszystkich uczestników przedstawiając krótkometrażowy film z „najważniejszych” momentów konferencji, co wzbudziło wielki entuzjazm uczestników.

Zjazd należy uznać za udany zarówno ze względu na bardzo ciekawe wykłady wielu znaczących naukowców z całego świata, jak i również ze względu na możliwości nawiązania kontaktów z doktorantami z innych polskich i zagranicznych jednostek naukowych.

Anna Szelağ
Piotr Pospiech

Post-sympozjum „Metal Nanoparticles in Catalysis”

Tuż po konferencji w Poznaniu część gości przeniosła się do Wrocławia na post-sympozjum na temat „Metal Nanoparticles in Catalysis” zorganizowane przez prof. Annę Trzeciak. Krótkie, bo trwające zaledwie dwa dni sympozjum obfitowało w ciekawe komunikaty i wykłady, którym towarzyszyły niezwykle intensywne dyskusje. Tym razem jako przedstawiciele Centrum w sympozjum uczestniczyli: doc. M. Cypryk i mgr Piotr Pospiech, którzy zaprezentowali wyniki badań podczas sesji posterowej. Było to pierwsze tego typu post-sympozjum, ale sądząc po zainteresowaniu, spotkania tego typu będą na pewno kontynuowane w przyszłości.

Piotr Pospiech

Jubileuszowe 25. Międzynarodowe Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (ISOCS-25) odbędzie się w roku 2012 w Polsce!

W dniach 25-30 lipca obradowało we Florencji (Włochy) kolejne, 24. Międzynarodowe Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (*24th International Symposium on the Organic Chemistry of Sulfur – ISOCS-24*). Uczestniczyło w nim aż sześć osób z Zakładu Chemii Heteroorganicznej CBMiM PAN: profesorowie Marian Mikołajczyk, Józef Drabowicz i Piotr Kielbasiński, doc. Wanda H. Midura i doktoranci: mgr Dorota Krasowska i mgr Adrian Zając. P. Kielbasiński był jednym z zaproszonych wykładowców i wygłosił wykład zatytułowany „Biocatalysis in Organosulfur Chemistry”; pozostali uczestnicy zaprezentowali komunikaty ustne. Sympozjum zgromadziło wielu wybitnych przedstawicieli tej dziedziny chemii z całego świata. Zaprezentowano bardzo ciekawe wyniki z różnych obszarów nowoczesnej chemii siarki.

Prof. M. Mikołajczyk w trakcie wykładu

Bogaty program naukowy, niezwykła gościnność organizatorów i ciekawe, pozwalające odpocząć po trudach obrad, imprezy towarzyszące organizowane w pięknej Florencji i nie mniej pięknych okolicach, pozwalają ocenić całą imprezę jako bardzo udaną.

Od lewej: mgr D. Krasowska, mgr A. Zając, doc. W. H. Midura

Z inicjatywy prof. Józefa Drabowicza łódzkie środowisko chemików wystąpiło z propozycją zorganizowania w Polsce następnego Sympozjum z tej serii. W skład grupy inicjatywnej weszli poza prof. Drabowiczem również profesorowie Piotr Kielbasiński (CBMiM PAN) i Grzegorz Młostoń z Wydziału Chemii Uniwersytetu Łódzkiego. Zaproponowano wspólne działania w ramach współpracy CBMiM PAN, UŁ i Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie

(prof. J. Drabowicz z naszego Centrum jest obecnie również prorektorem ds. nauki tej uczelni). Propozycja ta została przedstawiona we Florencji Międzynarodowemu Komitetowi Doradczemu Sympozjów Organicznej Chemii Siarki który, po wnikliwej analizie trzech ofert (drugą przedstawił prof. Turan Ozturk, Istanbul Technical University, Turcja, a trzecią prof. Reuben Jih-Ru Hwu, National Tsing Hua University, Hsinchu, Tajwan) zakończony głosowaniem, zdecydował o przyznaniu Polsce organizacji jubileuszowego 25. Międzynarodowego Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (ISOCS-25) w roku 2012. W tym kontekście warto przypomnieć, że nie jest to pierwsze organizowane w Polsce sympozjum z tej serii, bowiem już 14. Międzynarodowe Sympozjum Organicznej Chemii Siarki (ISOCS-14) odbyło się w Łodzi w roku 1990, a zorganizowane zostało przez CBMiM PAN (Przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. Marian Mikołajczyk), we współpracy z UŁ (wiceprzewodniczącym Komitetu Organizacyjnego był prof. Romuald Skowroński), zaś miejscem obrad był Instytut Fizyki Uniwersytetu Łódzkiego. Zgodnie z zaproponowanym planem dotyczącym ISOCS-25, działania przygotowawcze i organizacyjne prowadzone będą w CBMiM PAN i UŁ w Łodzi, natomiast miejscem obrad będzie Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

Uroczyste przekazanie przez prof. A. Degl'Innocenti (pierwszy z prawej) flagi ISOCS organizatorom następnego sympozjum – ISOCS-25 (od lewej P. Kielbasiński, G. Młostoń, J. Drabowicz)

Moment zakończenia ISOCS-24; na zdjęciu od lewej: prof. prof. P. Kielbasiński, Alessandro Degl'Innocenti (Florencja, Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego ISOCS-24), G. Młostoń (UŁ), Antonella Capperucci (Florencja, Sekretarz ISOCS-24), J. Drabowicz

Piotr Kielbasiński

Wizyta prof. Marka Zgierskiego w CBMM

W dn. 2 września CBMM gościło prof. Marka Zgierskiego z Steacie Institute for Molecular Sciences, NRC, Ottawa w Kanadzie, który wygłosił wykład zatytułowany „Superfast decay in DNA bases via biradical channel”.

Profesor Marek Zgierski rozpoczął studia w zakresie chemii i fizyki teoretycznej w Łodzi, a ukończył je (chemię i fizykę) na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1967 roku. Stopnie doktora i doktora habilitowanego uzyskał także na Uniwersytecie Jagiellońskim, odpowiednio w roku 1971 i 1976. Staż doktorski odbywał w Kanadzie. W latach 1967-1977 pracował naukowo na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Następnie wyjechał do Kanady, gdzie od 1977 do 1986 roku pracował jako associate a następnie senior research officer w National Research Council (NRC). Profesor M. Zgierski jest autorem lub współautorem 325 publikacji cytowanych od roku 1980 ponad 4000 razy. Jego zainteresowania dotyczą zastosowania metod teoretycznych w badaniach spektroskopowych oraz w fotochemii. Wykład prof. M. Zgierskiego dotyczył przyczyn fotostabilności zasad purynowych i pirymidynowych w podwójnej helisie DNA.

Marek Cypryk

Odbyły się publiczne obrony rozpraw doktorskich

5 lipca

mgr Urszuli Mizerskiej

pt. *"Synteza polimerów i materiałów krzemowych z bioaktywnymi grupami azotowymi"*

Promotor: Prof. dr hab. Julian Chojnowski

Recenzenci: Prof. dr hab. Jerzy Łukasiak
Gdański Uniwersytet Medyczny
Dr hab. Krzysztof Strzelec
Politechnika Łódzka

21 lipca

mgr Agnieszki Bodzioch

pt. *"Nowa metoda syntezy policyklicznych, skondensowanych węglowodorów (hetero)aromatycznych do zastosowań w elektronice organicznej"*

Promotor: Prof. dr hab. Piotr Bałczewski

Recenzenci: Prof. dr hab. Grzegorz Młostóń
Uniwersytet Łódzki

Prof. dr hab. Krzysztof Wojciechowski
Instytut Chemii Organicznej PAN, Warszawa

Obrony wypadły pomyślnie.

Komisja ds. Przewodów Doktorskich zwróciła się do Rady Naukowej z propozycją wyróżnienia obu prac.

39. konkurs przeprowadzony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczący finansowania projektów badawczych rozstrzygnięty

W styczniu 2010 r. pracownicy CBMiM PAN złożyli 14 wniosków o finansowanie projektów badawczych.

Do finansowania zostało zakwalifikowanych 8 projektów:

1. Prof. dr. hab. Piotra Bałczewskiego
„Opracowanie nowej metody syntezy policyklicznych skondensowanych węglowodorów (hetero)aromatycznych w oparciu o wykorzystanie pochodnych bis(diarylometanoli) i ich zastosowanie jako organiczne materiały półprzewodnikowe w elektronice molekularnej”
N N204 517139, projekt badawczy własny na kwotę 264 950 PLN
2. Dr. inż. Rafała Dolota
„Badania strukturalne białek triady histydynowej wiążących nukleotydy Hint2 i Hint3”
N N204 518539, projekt badawczy własny na kwotę 178 400 PLN
3. Prof. dr. hab. Józefa Drabowicza
„Monomeryczne i oligomeryczne układy tiofenowe funkcjonalizowane podstawnikami ze stereogenicznym heteroatomem jako potencjalne materiały do optoelektroniki”
N N204 259038, projekt promotorski (mgr Dorota Krasowska) na kwotę 52 000 PLN
4. Dr. hab. inż. Tomasz Ganicza
„Synteza polimerów ciekłokrystalicznych z ugrupowaniami dyskotycznymi jako nanowarstw do sensorowych tranzystorów polowych”
N N507 515539, projekt badawczy własny na kwotę 305 830 PLN
5. Dr. Magdaleny Janickiej
„Dlaczego niektóre komórki są radiooporne? Oddziaływanie domeny rdzeniowej białka p53 z promotorami genów regulujących cykl komórkowy i apoptozę”
N N204 539239, projekt badawczy własny na kwotę 261 550 PLN
6. Prof. dr. hab. inż. Piotra Kielbasińskiego
„Transformacje biokatalityczne jako podstawy technologii wytwarzania wybranych, chiralnych, heteroorganicznych leków i związków biologicznie czynnych”
N N209 454039, projekt badawczy własny na kwotę 275 000 PLN
7. Dr. hab. inż. Ewy Krawczyk-Sójki
„Synteza związków biologicznie czynnych w oparciu o asymetryczne transformacje fosforanów 1-alkenylowych”
N N204 517839, projekt badawczy własny na kwotę 184 600 PLN
8. Dr. Małgorzaty Sierant
„Identyfikacja specyficzności substratowej białek szlaku interferencji RNA poprzez badanie ich oddziaływania ze zmodyfikowanymi chemicznie siRNA”
N N204 540039, projekt badawczy własny na kwotę 306 600 PLN

Olga Lorencka

Klub Żeglarski

Miło nam poinformować, że w tegorocznym sezonie żeglarskim „Piotruś Pan” cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. Praktycznie w każdy weekend, a w czerwcu i lipcu nierzadko w dni powszednie, był pod żaglami. Tak więc pomimo niewątpliwego uroku mazurskich jezior, decyzja o przeniesieniu jachtu na Zalew Sulejowski była słuszną.

Sezon jeszcze w pełni – planujemy przywieźć „Piotrusia” do Centrum około połowy października.

Mariusz Gadzinowski